פס יש ברגלו מכה. לימא למידק דניפיק ביחיד והשתא כשי תלמודא כדי מרגליו נפיק: **סנדל נפסו נפשי פציע**. שלא יעבוד ביחידות הדרכים וילמפר הילכך כשרואין אותו טולע ויורדין שיש ברגליו מכה אין מוחזין אותו שמומו את הבני בידו שלא יפרסמוהו קהל ואיט מלמפר ביחידות הדרכים ולא טעין **שלא מקום מכה** ויו כזה לבדו; ולעולם דבוטי לי' לשמי מאכו עלה דלא חזו למכה לא שליף לה דמלמפר ביחידות הדרכים מחמת המכה: **נשוס פטמוג פציע**. אם ליסמים ודך ומכירין מתוך מעשיו שנשוי נעלו אחת שהוא ליסמים וזו מכתה מוכחת עלה ומכירין **שהמכה** מלמעלה מלמטה ולא חדלי ליה, ולעולם לאותי נמי לא מחייב עליה: **עשיסו פכס**. וכבי יוחנן סבירא ליה להלעיל **סנדלים** טעל של שמאל **תחילה** וחל"כ של ימין וקס"ד דהכי קאמר ליה ל"ש שהנשוי זה, שוב לא לנשוי של שמאל תחילה והכי יולא ביחיד ועשים את זו של ימין כאילו היתה בה מכה מלמע שהכבר בתוכה שים בה מכה טועל: **ודילמא כר' מיי פכירא ליה**. דאמר בתוכה שהין בה מכה טועל והכי קאמר ליה ל"ש הכיי יולא ביחיד בזו של ימין ועשים את רגלי של שמאל כאילו יש בה מכה: [לפיל יפה:ע"ש]

[נרסת נפ:] **דלמא כחייא בר רב** אמר **רב יוסף** השתא **דלמיגיא הכי** ואמר רבי יותן הכי, דעבד הכי עבד, ודעבד הכי עבד, אמר ליה **אביי** דילמא רבי יותן הא מתני' *לא הוה שמיע ליה ואי הוה שמיע ליה הוה הדר ביה, ואי נמי שמיע ליה וקסבר אין הלכה כאותה משנה*, אמר רב נחמן בר יצחק ירא שמים יוצא ידי שתיהן ומנו מר בריה דרבנא, היכי עביד? סים דימיניה ולא קטר, וסים דשמאליה וקטר, והדר קטר דימיניה, אמר רב אשי חזינא לרב כהנא דלא קפיד, תנו רבנן **כשהוא נועל של ימין ואחר כך נועל של שמאל כשהוא חולץ חולץ של שמאל ואח"כ חולץ של ימין כשהוא רוחץ רוחץ של ימין ואח"כ רוחץ של שמאל, כשהוא סך סך של ימין ואח"כ של שמאל, והרוצה לסוך כל גופו סך ראשו תחילה מפני שהוא מלך על כל איברין**:

יולא בתפילין: אמר **רב ספרא** לא תימא אליבא דמ"ד *שבת לאו זמן תפילין הוא אלא אפילו למ"ד שבת זמן תפילין הוא לא יצא דילמא **אתי לאיתויי ברה"ד ואכא דמתני לה** אסיפא **ואם יצא אינו חייב חטאת** אמר **רב ספרא** לא תימא אליבא דמ"ד *שבת זמן תפילין הוא אלא אפילו למ"ד שבת לאו זמן תפילין הוא אינו חייב חטאת מ"ט דרך מלבוש עבידא: ולא בקמיע בומן שאינו מן המומחה: אמר רב פפא לא תימא עד למומחה גברא ומומחה קמיע אלא בזמן דמומחה גברא אף על גב דלא מומחה קמיע, דיקא נמי דקתני **ולא בקמיע בומן שאינו מן המומחה** ולא קתני בומן שאינו מומחה ש"מ: *ת"ר *איזהו קמיע מומחה? כל שריפא ושנה ושלש, אחד קמיע של כתב ואחד קמיע של עיקרין, אחד חולה שיש בו סכנה ואחד חולה שאין בו סכנה, לא שנכפה אלא שלא נכפה, וקושר ומתיר אפילו ברה"ר ובלבד שלא יקשרנו בשיר

דעבד הכי מבד. פירוש דכרייתא לא פליגא לרבי יוחנן ולא ר' יוחנן לגבריית"א וה"פ כתפילין מע"ג דימין מסוכה לעגין כהן יד וכהן רגל וכן לעגין חליצה יכול לגעול על שמאל מחילה כרייתא נמי קמ"ל דאע"ג דשמאל מסוכה לעגין חליצה ומ"ש ת"ל דכ מבד דעבד הכי ימין מכוון לכתפי ליה ולא לשמאל ולא לקפיד רבי יוחנן על רב שמן שנתן ט של ימין לכתפי ליה ולא לשמאל: **חילה** וכלה לרי' דה"פ דעבד הכי עבד מי שרוצה לחבב של שמאל מעט תפילין הרבות בידו ומי שרוצה לחבב של ימין יותר מעט תפילין הרבות בידו לחבב כל שעה של שמאל יותר ולב שמן כר לחבב (לא) היה יודע מלגו: [נעיל הירושלמי פ"ד ה"ג]

וסיים דילמא מיפסקי ואתי לתפויינהו ד' למעט ברה"ר. קשה לרי' דלפיל לא מיסיק דילמא מיפסקו לחוד מעט דזמנין דלמלריך לבה"כ ואתי לתפויינהו ד"א ברה"ר דהכי לחוד לקמן נבי קמיע ומעט פי' הקונטרס מעמע דלא גרס דילמא מיפסקו ופי' דילמא שקיל להו מריחטו לס בה ליפעט והקדוש מקוריכי"ל לומר דני' לה שפיר ולעלריך מעמע דמיפסקו לתפילין של יד דלין לריך לחגון כשלריך בה"ב ולא גרס של ראש שהרי כתב דאם מעט מעמי גברא ומימחי קמיע. נלמה לר"י שלם כתב לחד בשלם לישנא ליגרוס וליפלו שלשתן ג' בני לדם כל לחד לדם לחד מעמי גברא ומימחי מיעוט גברי וכחבר רפלו שלשתן לדם לחד בעיא היא בשמוך לי מימחי גברא לו לא ודוקא לאותו לחד הוא מומחה לכל לשלר לחבים לא ודוקא שכתבה הוא לבל לחד בי ואם כל לחד מחיגרוס ריפה שלם פעמים לפיט לדם לחד מומחה שלשתן ולין הלחם מומחה כל מקום שהוא לא דוקא חיגרת לבדה שהומחה ה"ל קמיע ומומחה קמיע מעמי זה הומחה שריפה שלם פעמים וכתבו לדם מומחה שכתב שלשה קמיעין והוציו שלשתן בומן שאינו מן המומחה: **אע"ג** דלא מימחי קמיע. נלמה דכל שכן מימחי קמיע ולא גברא שהמחלת קמיע מעלים מהמחלת הריפה לדמוכח לקמן דבהמחלת קמיע פסיקא ליה לתימחי לפיט בחד גברא ובחימחי גברא מספקא ליה לי לימחי בחלת קמיע לחד גברא לי לא

אע"ג דלא מימחי קמיע. קשה לרשב"ם היכי מלכחת לה דלחמחי גברא ולא קמיע כיון שהחים מומחה לכחוב לחק זה ח"ל לגרס זו שכתב ולחי תועיל ולומר ר"י דל"מ שחשבדה מחחלה שכתב ג' קמיעים ולא הועילו לס הומחה הקמיע מועיל לפיט בחד לדם מחחלה: **ולא** קחני בומן שלים מומחה. קשה לרשב"ם דילמא לעולם בעיון חלויה ולי הוה מני הכי הוה מלמע מומחה קמיע ולא גברא ו"ל לליט מומחה שלמע שפיר בין לגברא בין לקמיע דהא לקמן מנית לה ליזה קמיע מומחה כו', ומוקמינן לה לחמחויי גברא: כל

לב א מיי' פי"ט מהל' שבת הלכה יז סמג לאוין סה ע"ש ח"מ סי' של סעיף ו:

לג ב פוס"ש ח"מ סי' נ סעיף ד:

לד ג שם סעיף ה:

לה ד פוס"ש ח"מ סי' ד סעיף ו:

לו ה מיי' פי"ט מהל' שבת הלכה יד סמג לאוין סה ע"ש ח"מ סי' של סעיף ו:

לז ו ז ח מיי' וסמג שם פוס"ש ח"מ שם סעיף כה:

רבינו חננאל

מניא כחייא בר רב דאמר נועל הדל(עראי) [שאין] בה הבאה. כיחדל שיש בה הבאה המבה מוכחת עליה. "דר' יוחנן קאי כוחיה הלא תיאה כיון שהביא לו רב שמן בר אבא המבל של יפין והיה ראוי לו [להביא] של שמאל שהרין לנעול השמאל תחלה אמר לו עשיתה השמאל מבה ואמרת בדעתך כיון שהשמאל מבה אין לה נעילת סנדל לשיכך הבאתה לי של ימין ש"מ דסבר ר' יוחנן כי מי שאין עליה מבה היא שיש בה נעילת סנדל. ומי שיש בה מבה היא נשארת יחיבה. ואומרא ר' יוחנן לשעמיה דאמר בתפילין מה תפילין בשמאל אף מנעל בשמאל. **ואסקא** רב אשי דזמנין חזינא לרב כהנא דנעיל של שמאל תחלה ואח"כ של ימין וזמנין חזינא דנעיל של ימין תחלה ואח"כ של שמאל. ולא קשיר וקיי"ל כוחיתיה דרב אשי דהוא בתרא: **ולא** בתפילין ואם יצא אינו חייב חטאת. אסיקא לישנא בתרא. אמר רב ספרא לא תימא מתניתין דקתני אם יצא אינו חייב חטאת אליבא דמאן דאמר שבת זמן תפילין הוא אלא אפילו למ"ד שבת זמן תפילין הוא חיוב חטאת ליכא ס"ם דרך סלבוש עבידא. והוצאה דרך סלבוש אינו חייב ומפרש בפרק אחרון דעירובין: **ולא** בקמיע בומן שאינו מן המומחה. אוקמה רב פפא אי אתמחי גברא אע"ג דלא אתמחי קמיע שרי למיפק ביה בשבת ודייק מסתניתין דקתני בומן שאינו מן המומחה ולא קתני בומן שאינו (מן המומחה) [מומחה] הקמיע עצמו.

* מלמה מזה כי ליגיעי סי' ו ג' מחמת כסונג דל"י ע"ב ס"ל כחייא כר רב ול"ע.

רב נסים גאון

אבא מפני החשד שלא יהו אומרים איש פלוני נפסח סנדלו ותלאו בבית שחיו: **אמר** רב ספרא לא תימא אליבא דמאן דאמר שבת לאו זמן תפילין הוא וכו'. משתבח עיקר דילה בפסי' עירובין בפרק המלוא תפילין (דף לו) דתניא ושכחן עוד בגמ' דלא תצא אשה בסחם נקובה (לקמן סג) אקשייה אביי לרב יוסף מדברי חברייתא ואחביה רב יוסף אחם קסבר ר"ם לילה זמן תפילין ושבת זמן תפילין: